

L.dz. 11/05/2015

Warszawa, 4 kwietnia 2015 r.

Pan
Maciej H. Grabowski
Minister Środowiska

Dotyczy: konsultacji projektu z dnia 9.04.2015 r. rozporządzenia w sprawie mechaniczno-biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych nr pisma DP-0230-6/ 114/RS

Szanowny Panie Ministrze,

niniejszym przekazuję uwagi Polskiej Izby Gospodarki Odpadami do projektu rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 09.04.2015 r. w sprawie mechaniczno-biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych.

Uwaga o charakterze ogólnym.

Przedstawiony projekt rozporządzenia w sprawie mechaniczno-biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych z dnia 09 kwietnia 2015r. uwzględnia część postulatów składanych przez Izbę w toku ubiegłorocznych konsultacji społecznych. W szczególności z zadowoleniem przyjmujemy zapisy przywracające zasadę hierarchii sposobów postępowania z odpadami w § 2. Nadal jednak znajdujemy w projekcie zapisy, które narzucają operatorom wysoko zaawansowanych technologicznie instalacji do mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów, ściśle zdefiniowany 6-tygodniowy okres dla przetwarzania biologicznego frakcji podsitowej. Zapisy te, w opinii członków Izby, należy zmodyfikować, w celu umożliwienia efektywnego i ekonomicznego działania tych instalacji z zachowaniem celowości prowadzonego procesu czyli uzyskania wartości parametrów stabilizatu określonych w § 6 ust. 1 projektu rozporządzenia.

Zgodnie z tytułem rozporządzenia dotyczy ono mechaniczno-biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych rozumianych jako jeden, zintegrowany proces, tak też umieszczanie elementów tego procesu jako oddzielnych procesów (mechanicznego i biologicznego) w tym rozporządzeniu jest absolutnie nieuzasadnione i powodowałoby bardzo niekorzystne konsekwencje. W miejscu tym wnioskujemy o wykreślenie wszystkich paragrafów, które nie są związane z procesem mechaniczno-biologicznym, a w szczególności dotyczy to §9 i §10.

Poniżej przedstawiamy uwagi szczegółowe wraz z ich uzasadnieniem oraz propozycje zmian zapisów poszczególnych przepisów projektu rozporządzenia.

Uwagi szczegółowe:

1. **§ 3 ust. 4.** dopuszcza wydzielenie frakcji odpadów o wielkości do 20 mm z odpadów powstałych w wyniku prowadzenia procesu, o którym mowa w ust. 1 (tj. mechanicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych polegającego na wydzieleniu z nich określonych frakcji dających się wykorzystać materiałowo lub energetycznie oraz frakcji wymagającej dalszego biologicznego przetwarzania) oraz skierowanie tych frakcji do składowania na składowisku odpadów, o ile spełni ona kryteria dopuszczenia odpadów do składowania na składowisku odpadów, o których mowa w rozporządzeniu Ministra Gospodarki z dnia 8 stycznia 2013 r. w sprawie kryteriów oraz procedur dopuszczania odpadów do składowania na składowisku odpadów danego typu (Dz. U. poz. 38). Zapis ten w praktyce umożliwia pominięcie procesu biologicznego dla frakcji rozdrobnionej i będzie umożliwiał manipulacje strumieniami i składowanie odpadów nieprzetworzonych. Ponadto nie została zdefiniowana ta frakcja pod żadnym z kodów EWC.

Propozycja:

Proponujemy wykreślenie w całości ust. 4 z paragrafu 3.

2. **Zapisy w § 4 ust. 6 pkt 1)** narzucają operatorowi instalacji technologii przetwarzania odpadów, a w szczególności stawiają w gorszej pozycji najbardziej zaawansowane technologicznie instalacje, w których proces przebiega wyłącznie w warunkach zamkniętych. Nie ma zatem uzasadnienia technologicznego zapis narzucający przetwarzanie odpadów w systemie zamkniętym **przez zdefiniowany okres 6 tygodni**. Istnieją potwierdzone miarodajnymi badaniami dane z wielu instalacji w Polsce i za granicą, że stabilność odpadów mierzona m.in. aktywnością oddechową AT4 i potwierdzona analizą TOC i LOI, jest na poziomie wymaganym w obecnie obowiązującym rozporządzeniu jak i w projektowanym rozporządzeniu już po 3 tygodniach. Potwierdzają to również wstępne wyniki badań stabilizatu po procesie tlenowej stabilizacji biologicznej, wykonane w ramach „III etapu ekspertyzy mającej na celu przeprowadzanie badań w 20 istniejących w Polsce instalacjach do mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych” zleconego przez Generalną Dyрекcję Ochrony Środowiska. **Poniżej przedstawiam wyniki badań przeprowadzonych w jednej z wybranych w ekspertyzie zleconej przez GDOŚ zaawansowanej technologicznie instalacji w Bydgoszczy, szeroko stosowanej w Niemczech i innych krajach Unii Europejskiej. Badany był stabilizat 19 05 99 po procesie stabilizacji tlenowej po 18 dniach w tunelach zamkniętych betonowych z aktywnym napowietrzaniem i nawilżaniem:**

At4 <1 mg O₂/ g s.m.

Straty prażenia 21,5 %s.m. +/- 4,3 % s.m.

TOC 12 % s.m. +/- 2,4 % s.m.

W związku z powyższym, narzucanie 6-tygodniowego czasu biologicznego przetwarzania w tych instalacjach jest całkowicie bezzasadne. Przyjęcie takiego rozwiązania powodowałoby

znaczące i nieuzasadnione technologicznie obniżenie wydajności instalacji (istniejących i będących w trakcie realizacji), które spełniają najbardziej rygorystyczne reżimy technologiczne i ekologiczne oraz konieczność dużych nakładów finansowych na ich rozbudowę dla zapewnienia mocy przetwórczych wymaganych przepisami dla regionalnych instalacji do przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych. Podkreślić należy raz jeszcze, że podstawowym celem przetwarzania odpadów w instalacjach MBP jest doprowadzenie ich do stanu ustabilizowanego biologicznie, zatem podstawowym wyznacznikiem osiągnięcia tak określonego celu powinny być pomiary parametrów końcowych produktu kierowanego do ostatecznego zagospodarowania. Zapis w zaproponowanej formie dziwi tym bardziej, że możliwość skrócenia procesu jest dopuszczona przez ustawodawcę zarówno dla przetwarzania dwustopniowego w warunkach tlenowych (§ 4 ust. 6 pkt 3), jak i dla przetwarzania materiału po procesie fermentacji (§ 4 ust. 7 pkt 2). Powodowałoby to wyjątkowo nierównoprawne warunki rynkowe dla operatorów instalacji różnego typu.

W związku z powyższym wnosimy o zmianę zapisu w § 4 ust. 6 punktu 3) według propozycji poniżej, co pozwoli zastosować skrócenie czasu procesu zarówno w instalacjach stosujących przetwarzanie jednostopniowe, jak i dwustopniowe, stwarzając równe warunki rynkowe w tym obszarze. Jednocześnie, niezbędna jest korekta punktu 1) określająca minimalny czas przetwarzania i uzasadniony reżim technologiczny

Kolejnym, kontrowersyjnym zapisem jest wprowadzenia obowiązku **cotygodniowego przerzucania odpadów**. Dotychczasowe doświadczenie wskazuje, iż z powodzeniem osiąga się parametry określone w § 6.1 prowadząc proces w zamkniętych bioreaktorach z aktywnym napowietrzaniem, bez kosztownego i uciążliwego dla otoczenia przerzucania odpadów.

Propozycja brzmienia zapisów:

§ 4 ust. 6 pkt 1) jednostopniowo w zamkniętym reaktorze zapewniającym szczelność prowadzenia procesu lub w zamkniętej hali, z aktywnym napowietrzaniem oraz z systemem odbierania odcieków, z ujmowaniem i oczyszczaniem powietrza procesowego, do czasu uzyskania wartości parametrów określonych w § 6 ust. 1, przy czym proces stabilizacji trwa nie krócej niż 3 tygodnie.

§ 4 ust. 6 pkt 3) czas przetwarzania, o którym mowa w § 4 ust. 6 pkt 1 i w § 4 ust. 6 pkt 2 lit. b) może zostać skrócony lub wydłużony do czasu uzyskania wartości parametrów określonych w § 6 ust. 1.

Biorąc pod uwagę zapisy dotyczące wymogu utrzymania odpadów przez minimalny okres czasu w systemie zamkniętym (co najmniej 3 tygodnie), należy też rozważyć postulowane we wcześniejszych wnioskach i opiniach PIGO uwzględnienie obowiązku prowadzenia regularnego monitoringu procesu przynajmniej w zakresie jednego parametru (np. temperatury). Zapis ten da narzędzie organom kontrolnym umożliwiające jednoznaczną ocenę funkcjonowania instalacji. Ograniczy też w znaczący sposób możliwości nierzetelnego postępowania, z jakim mamy nadal do czynienia na rynku gospodarki odpadami.

3. **W § 4 ust. 9** określono, że stabilizat jest unieszkodliwiany wyłącznie przez składowanie. Ponawiamy postulat umożliwienia przekazania stabilizatu do zagospodarowania innego niż tylko przez składowanie. Ma to szczególne znaczenie w przypadku frakcji >20mm odpadów

sklasyfikowanych pod kodem 19 05 99 . Z prowadzonych badań odpadów wytwarzanych w aktualnie działających w Polsce instalacjach MBP jednoznacznie wynika, że odpady te cechują się wysoką kalorycznością (przekraczającą 10MJ), co sprawia, że stanowią one bardzo dobry potencjalny komponent do produkcji paliw alternatywnych. Ponadto, w przypadku rozbudowy sieci spalarni, w związku z hierarchią postępowania z odpadami, korzystniejszym zagospodarowaniem tej frakcji niż składowanie będzie poddanie jej odzyskowi lub unieszkodliwianiu termicznemu (odpowiednio R1 lub D10)w spalarniach odpadów komunalnych.

Zarówno z punktu widzenia ochrony środowiska, jak i w związku z efektywnością ekonomiczną prowadzonych procesów nie należy, zdaniem Izby, wskazywać jednego sposobu zagospodarowania stabilizatu, tym bardziej, że przepisy wyższego rzędu (hierarchia sposobów postępowania z odpadami) proces wskazany w projekcie rozporządzenia wskazują jako ostateczność, po wykorzystaniu innych możliwości.

Proponujemy: Zachowanie dotychczasowego brzmienia zapisów dotyczących zagospodarowania produktów biologicznej stabilizacji (§ 4 ust. 5 obowiązującego rozporządzenia w sprawie MBP): „*Odpady wytwarzane w procesie biologicznego przetwarzania odpadów są kierowane zgodnie z hierarchią postępowania z odpadami do recyklingu, innych procesów odzysku albo do unieszkodliwiania.*”

4. **§ 9 ust 1.** dopuszcza przetwarzanie zmieszanych odpadów komunalnych oraz odpadów pochodzących ze strumienia zmieszanych odpadów komunalnych w odrębnym procesie mechanicznego przetwarzania odpadów, o ile zostaną spełnione warunki przetwarzania odpadów oraz wymagania dotyczące odpadów powstałych w wyniku tego procesu, określone dla procesu mechanicznego przetwarzania odpadów, o którym mowa w rozporządzeniu. Taki zapis dopuszcza funkcjonowanie instalacji które nie posiadają części biologicznej, tym samym odpady po przetworzeniu mechanicznym będą mogły „podróżować” po regionie.

§ 9 ust 3. dopuszcza wydzielenie frakcji odpadów o wielkości do 20 mm z odpadów powstałych w wyniku prowadzenia procesu, o którym mowa w ust. 1 oraz skierowanie ich do składowania na składowisku odpadów, o ile spełni ona kryteria dopuszczenia odpadów do składowania na składowisku odpadów, o których mowa w rozporządzeniu Ministra Gospodarki z dnia 8 stycznia 2013 r. w sprawie kryteriów oraz procedur dopuszczania odpadów do składowania na składowisku odpadów danego typu (Dz. U. poz. 38). Zapis umożliwi pominięcie procesu biologicznego dla frakcji rozdrobnionej i będzie umożliwiał manipulację strumieniami. Ponadto nie została zdefiniowana ta frakcja pod żadnym z kodów EWC.

§ 10. dopuszcza przetwarzanie zmieszanych odpadów komunalnych oraz odpadów pochodzących z mechanicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych w odrębnym procesie biologicznego przetwarzania odpadów, o ile zostaną spełnione warunki przetwarzania odpadów oraz wymagania dotyczące odpadów powstałych w wyniku tego procesu, określone dla procesu biologicznego przetwarzania odpadów, o którym mowa w rozporządzeniu. W praktyce przepis ten umożliwi funkcjonowanie instalacji biologicznych w oderwaniu od instalacji mechanicznych, a tym samym już istniejące instalacje biologiczne będą nieporównywalnie tańsze od nowo powstałych MBP. Pragniemy przy tym zwrócić uwagę, że

zgodnie z zapisami obowiązującej ustawy o odpadach oraz ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach zmieszane odpady komunalne muszą być przekazywane do przetwarzania w ściśle zdefiniowanych w tych przepisach regionalnych instalacji do przetwarzania odpadów komunalnych (RIPOK). W konsekwencji dopuszczenie do przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych w odrębnym procesie mechanicznym lub biologicznym należy uznać za absolutnie niedopuszczalne.

Propozycja:

Proponujemy wykreślenie paragrafów 9 i 10 w całości, oraz wykreślenie w§ 1 zapisów o oddzielnym przetwarzaniu mechanicznym i biologicznym, i zastąpienie go obowiązującym zapisem. Powyższe zapisy jednoznacznie dopuszczają prowadzenie dwóch oddzielnych procesów, mechanicznego i oddzielnie biologicznego przetwarzania, a tym samym dają możliwość uznania za instalacje spełniające zapisy rozporządzenia w sprawie MBP instalacjom rozdzielonym, które mimo konieczności dostosowania się do obecnie obowiązującego rozporządzenia poprzez budowę części biologicznej bądź mechanicznej tego nie dokonały.

Szanowny Panie Ministrze,

powyższe uwagi i wnioski mają zasadnicze znaczenie dla przedsiębiorców prowadzących instalacje do mechaniczno-biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych o statusie RIPOK. Służą one zapewnieniu efektywności oraz stabilności nowego systemu gospodarki odpadami a także równoprawnych warunków rynkowych dla operatorów instalacji spełniających warunki określone w ustawach oraz w projektowanym rozporządzeniu.

Ponadto w załączeniu przedkładam dodatkowe uwagi do przedmiotowego projektu rozporządzenia zgłoszone w ramach konsultacji przez Spółki zrzeszone w Polskiej Izbie Gospodarki Odpadami.

Z wyrazami szacunku,

Dariusz Matlak
Prezes zarządu

Uwagi dodatkowe do projektu z dnia 9.04.2015 r. rozporządzenia Ministra Środowiska w sprawie mechaniczno-biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych.

1. **§ 2.3** – w paragrafie tym oraz w kolejnych paragrafach proponujemy zamianę słowa podłoże na posadzkę, co jednoznacznie określa sposób przygotowania podłoża w obiektach instalacji. Słowo podłoże jest zbyt ogólne i może prowadzić do nadużyć, gdyż „klepisko z gliny” również może być szczelne. Ponadto niezbędne jest doprecyzowanie miejsca rozładunku odpadów komunalnych. Sformułowanie obiekt instalacji nie określa konieczności prowadzenia tego procesu w obiekcie zamkniętym, co należy uznać za jednoznaczne i niezbędne, dla ograniczenia oddziaływania odpadów na środowisko.
2. **§ 3.1** – Brak zapisów precyzujących co oznacza obiekt instalacji. Czy kabiny sortownicze z systemem wentylacji oraz zespołem filtrów gazów wylotowych są zgodne z tym zapisem? Wątpliwość – w kontekście zgodności z tym przepisem - budzi również rozwiązanie stosowane w wielu instalacjach, w których kabiny sortownicze są pod halą natomiast kontenery na poszczególne frakcje są gromadzone poza halą główną (poza obiektem zamkniętym).

Proponujemy następujący zapis: Eksploatacja instalacji do mechanicznego przetwarzania odpadów w celu wydzielenia z nich określonych frakcji nadających się wykorzystywać materiałowo lub energetycznie oraz frakcji wymagającej dalszego przetwarzania, w zależności od składu zmieszanych odpadów komunalnych, przebiega w obiekcie zamkniętym lub w zamkniętych kabinach sortowniczych, wyposażonych w szczelną posadzkę zapobiegającą przedostawaniu się odcieków do środowiska i niezbędną instalację wentylacyjną (...) Dopuszcza się transportowanie i gromadzenie wytworzonych frakcji poza obiekt zamknięty i kabiny sortownicze pod warunkiem gromadzenia odpadów w kontenerach usytuowanych na szczelnych posadzkach zapobiegającą przedostawaniu się odcieków do środowiska.

3. „§ 3 ust. 6. W procesie mechanicznego przetwarzania odpadów mogą być przetwarzane przez ich doczyszczanie oraz rozsortowywanie także odpady zmieszane takie jak z podgrupy 20 01 - Odpady komunalne segregowane i gromadzone selektywnie (z wyłączeniem 15 01) oraz z podgrupy 15 01 —Odpady opakowaniowe (wyłącznie z selektywnie gromadzonymi komunalnymi odpadami opakowaniowymi).

ust.7. Proces mechanicznego przetwarzania odpadów, o którym mowa w ust. 1 i w ust. 6, prowadzi się odrębnie.”

Proces mechanicznego przetwarzania selektywnych frakcji odpadów komunalnych w instalacji MBP, nasuwa wniosek, że ustawodawca ma na celu ograniczenie ilości sortowni poprzez skierowanie całego strumienia selektywnie zbieranych odpadów do instalacji odpowiadających wymogom dot. instalacji MBP, czy rzeczywiście takie jest założenie?

4. „§ 3 ust. 10. Mechaniczne przetwarzanie odpadów, o którym mowa w ust. 1, stanowi proces unieszkodliwiania D13 - Sporządzanie mieszanki lub mieszanie przed poddaniem odpadów któremukolwiek z procesów wymienionych w pozycjach D1 — D12, o którym mowa w załączniku nr 2 do ustawy o odpadach.”

Taki zapis nie daje możliwości przekazania wysortowanych frakcji o kodach 19 (§ 3 ust. 1) do procesu odzysku.

5. „§ 4 ust. 9. Stabilizat jest unieszkodliwiany przez składowanie na składowiskach odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne.”

W powyższym przepisie brak jest jednoznacznego doprecyzowania, że odpady przeznaczone do składowania muszą trafiać na składowiska o statusie RIPOK.

6. w § 4 ust. 6 pkt 2 ppkt b:

tekst projektu rozporządzenia:

b) drugi stopień - stabilizacja od 6 do 10 tygodni w pryzmach, które są usytuowane na utwardzonym podłożu izolowanym od podłoża terenu, wyposażonym w system odbierania odcieków, i napowietrzanych przez mechaniczne przerzucanie odpadów co najmniej raz w tygodniu,

Proponowane zmiany:

b) drugi stopień - stabilizacja od 6 do 10 tygodni w pryzmach, które są usytuowane na szczerlnym utwardzonym podłożu izolowanym od podłoża terenu, uniemożliwiającym przedostawanie się odcieków do środowiska, wyposażonym w system odbierania odcieków i napowietrzanych,

7. § 5 ust. 2 – Powinno dopuścić się do wytwarzania odpadów z grupy 15 01 podczas obróbki mechanicznej odpadów poddanych procesowi suszenia.

Projekt dopuszcza suszenie całego strumienia odpadów o kodzie 20 03 01, więc nie ma powodów by ograniczyć możliwość wysortowania z wysuszonego strumienia mniejszej grupy odpadów niż w przypadku wytwarzania poszczególnych kodów odpadów podczas mechanicznej obróbki surowego strumienia zmieszanych odpadów komunalnych. Pod względem zawartości odpadów z grup surowcowych oba opisanej powyżej strumienie są takie same.

8. „ § 5.ust 7. Stabilizat, który spełnia wymagania, o których mowa w § 6 ust. 1, jest unieszkodliwiany przez składowanie na składowiskach odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne.”

Brak jest doprecyzowania, że odpady przeznaczone do składowania mają trafiać na składowiska o statusie RIPOK .

9. w § 6 ust. 2:

tekst projektu rozporządzenia:

2. Proces biologicznego suszenia odpadów, o którym mowa w § 5 ust. 1, powinien być prowadzony w taki sposób, aby uzyskany odpad o kodzie 19 12 10 spełniał wymagania umożliwiające jego termiczne przekształcenie.

Proponowane zmiany:

2. Proces mechanicznego przetwarzania odpadów, o którym mowa w § 3 ust. 1 oraz proces biologicznego suszenia odpadów, o którym mowa w § 5 ust. 1, powinien być prowadzony

w taki sposób, aby uzyskany odpad o kodzie 19 12 10 spełniał wymagania umożliwiające jego termiczne przekształcenie. **Jeżeli uzyskany odpad nie spełnia wymagań umożliwiających jego termiczne przekształcenie – jest on klasyfikowany jako odpad o kodzie 19 12 12.**

Dariusz Matlak
Prezes zarządu